

КАФЕДРА РИСУНКА ТА ЖИВОПИСУ: ТВОРЧИСТЬ ЯК ГОЛОВНА СКЛАДОВА УСПІХУ ТА ПЛІДНОГО ЖИТТЯ

(до 90-ої річниці Київського національного університету технологій та дизайну)

Творчість і мистецтво є невід'ємними складовими буття людини в усі часи, а у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі особливо, сприяючи його пізнанню, розумінню (для себе та інших) вагомим соціо-культурним смислів: виховання, освіти, спілкування, розвитку, ідентифікації, самовдосконалення, самостановлення тощо. Створення кафедри рисунка та живопису у червні 2000 р. на факультеті дизайну у Київському національному університеті технологій та дизайну стало через це вагомим соціальним явищем, метою якого є формування та професійне виховання творчого потенціалу молоді України.

Засновником кафедри став Народний художник України, професор В.Г. Колесніков, якій протягом майже 15 років очолював кафедру. Відкриття кафедри стало базовим підґрунтям для розвитку мистецького фахового спрямування в КНУТД та відкрило шляхи для удосконалення підготовки художників-дизайнерів. Колективом однодумців – проф. Є.П. Гулою, проф. А.Ф. Павленко, проф. О.В. Кожековим, проф. В.П. Бистряковим, доц. В.Н. Бистряковою, під керівництвом В.Г. Колеснікова, розроблені авторські програми викладання дисциплін: «Індустрія графічного дизайну», «Проектна графіка», «Основи композиції та кольорознавства», «Композиція графіки та фірмовий стиль», «Художня та матеріальна культура» та ін., створено творчі майстерні, започатковано виїзди на пленери, що надало змогу розвивати креативність у студентів й всебічно розкривати потенціал викладачів.

Студенти факультету дизайну на кафедрі рисунку та живопису опановують базові дисципліни «Образотворче мистецтво та

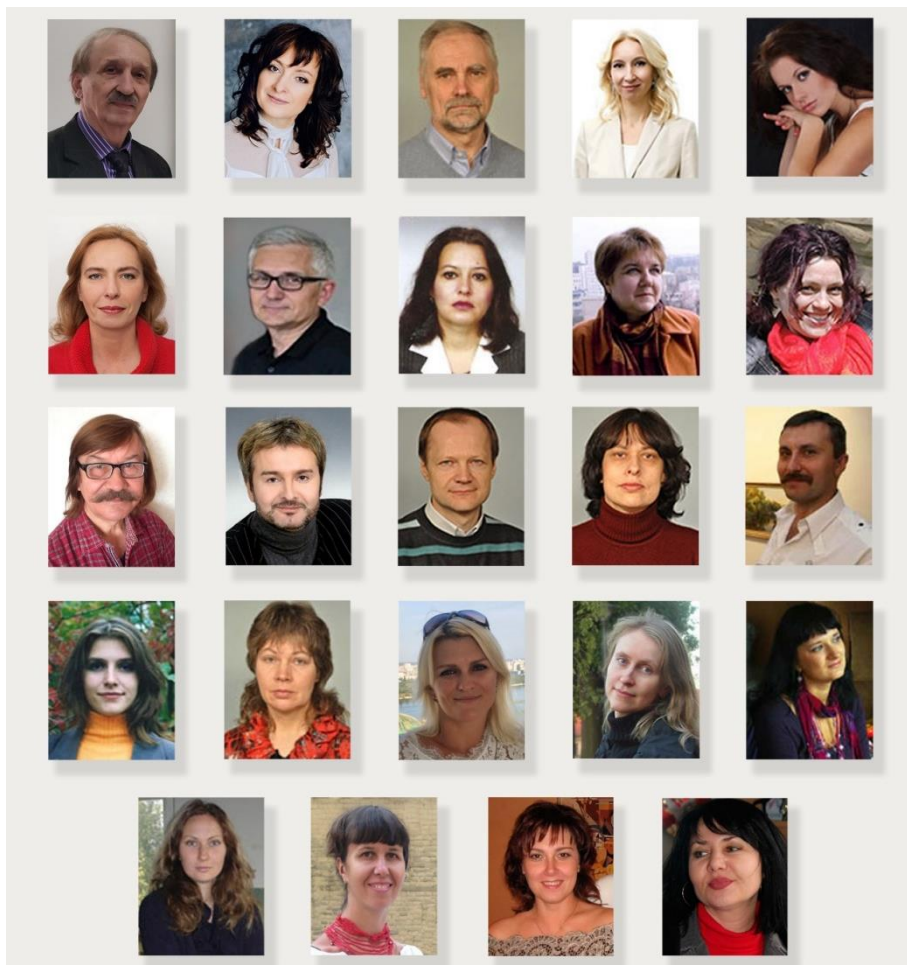
художня творчість», «Основи рисунку, живопису та пластичної анатомії», «Проектування упаковки», «Формоутворення в графічному дизайні» та ін. У 2003 р. на кафедрі відкрито фахове спрямування «Графічний дизайн» (в межах напрямку підготовки 022 «Дизайн») для підготовки фахівців промислової графіки і реклами, що відобразило потреби сучасної України у високопрофесійних спеціалістах, які на гідному рівні здатні творити візуальну культуру країни. Авторське бачення професорсько-викладацьким складом кафедри головних акцентів навчального процесу спрямовано на максимальне досягнення поставленої мети. З того часу й по сьогоднішній день кафедра є випусковою за спеціальністю 022 «Дизайн», яка готує професійних дизайнерів-графіків з вищою освітою за програмами підготовки бакалаврів та магістрів «Графічний дизайн» та «Фірмовий стиль».

Студенти кафедри рисунка та живопису набувають фундаментальних знань та професійних навичок з дисциплін: «Дизайн-графіка», «Композиція в дизайн-проекті», «Комп'ютерна графіка та шрифти», «Комплексне дизайн-проекування» та багатьох інших в навчально-творчих майстернях під керівництвом викладачів. Кафедра підтримує міцні творчі зв'язки з Національною академією образотворчого мистецтва та архітектури, Львівською національною академією мистецтв, Київською державною академією декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені М. Бойчука та іншими мистецькими закладами України. З 2019 р. кафедру очолює один з її засновників – професор Є.П. Гула. Він продовжує працювати над укріпленням

кадрового потенціалу кафедри – запрошує докторів та кандидатів наук, професорів та доцентів, вимогливо ставиться до молодих викладачів щодо захисту кандидатських та докторських дисертацій, залишає працювати на кафедрі талановитих випускників.

Сьогодні професорсько-викладацький склад кафедри являє собою міцний творчий та науковий потенціал. На кафедрі

працюють 23 викладача, серед яких професори Є.П. Гула, О.В. Колісник, А.Ф. Павленко, 15 доцентів, кандидатів наук. Доц. І.А. Павельчук є заслуженим художником України. Переважна більшість викладачів кафедри є членами творчих спілок України – Національної спілки художників України, Спілки дизайнерів України.

Викладацький склад кафедри рисунку та живопису, 2020 р.:

Перший ряд (зліва направо) зав. каф., проф. Є.П. Гула, д-р. філ. н., проф. О.В. Колісник, проф. А.Ф. Павленко, канд. мист., доц. А.П. Дубрівна, канд. культ., доц. М.О. Нерозна.

Другий ряд (зліва направо) Засл. худ. України, канд. мист., доц. І.А. Павельчук, доц. М.Ф. Руденко, доц. В.Н. Бистрякова, доц. О.В. Мазніченко, доц. Т.А. Кугай.

Третій ряд (зліва направо) Засл. худ. України, доц. А.М. Буртовий, доц. Л.А. Бернат, доц. М.В. Осипчук, доц. О.П. Басанець, ст. викл. Ю.П. Басанець

Четвертий ряд (зліва направо) ст. викл. А.М. Осадча, ст. викл. О.А. Пільгук, ст. викл. К.О. Сербінова, ст. викл. С.Г. Пашукова, асист. О.С. Гальчинська.

П'ятий ряд (зліва направо) асист. І.О. Єрмак, асист. Н.М. Пшінка, зав. лаб. С.П. Руденко, ст. лаб. В.В. Баштова.

Викладачі кафедри постійно працюють в галузі живопису та графіки, підвищують свій професійний рівень на регіональних та

міжнародних пленерах, регулярно експонують свої творчі роботи на різноманітних персональних, всеукраїнських та

міжнародних виставках, як в межах України так і за кордоном, поширюють імідж КНУТД, факультету дизайну в Європі, сприяють розвитку зав'язків з європейським митцями (графіками, дизайнерами), популяризують українську мистецьку та графічну школу в Європі. Так, протягом останніх п'яти років (2015–2020 рр.) були проведені майстер-класи на міжнародному рівні: «Графіка традиційна та нетрадиційна» (доц. М.Ф. Руденко, студент С. Таутієв) Сорбона-8, Париж, Франція, 2017–2020 рр. Відбувся Міжнародний культурно-мистецький проект «GALERIE PENBOCK» (доц. М.Ф. Руденко, доц. Т.А. Кугай) Відень, Австрія, квітень–червень 2018 р. Організований Міжнародний культурно-мистецький проект у центрі культури «Хорос» Хорватія (острів Брач), Пучище Клесарська школа, а також у Словаччині (регіоні Нітра м. Мойміровці), 2015–2025 рр. – по проведенню пленерів для художників, графіків, дизайнерів (доц. Л.А. Бернат) які інтегрують українських графіків, дизайнерів, художників у європейське співтовариство. Впроваджено дослідження трансформаційних процесів у сфері сучасного мистецтва України та Іспанії Карлосом Гарсія Лаосом, директором центру дослідження розвитку культури та мистецтва, м. Сарагоси та проф. Є.П. Гулюю й доц. А.П. Дубрівною (Centro Civico Delisiace – центр дослідження розвитку культури та мистецтва, м. Сарагоса), 2015–2021 рр. Організована творча співпраця з польським університетом (Akademia Pomorska, Slupsk, Polska) у м. Слупську, (проф. Є.П. Гула, проф. О.В. Колісник) протягом 2018–2020 рр. Все наведене вище сприяє залученню викладачів до європейського наукового та культурного простору.

Розвиток творчих зав'язків, обмін досвідом, популяризація української графічної школи, інтеграція до європейського дослідницького співтовариства колективом кафедри здійснюється постійно, зокрема у Міжнародних іспано-українських, китайських, польських, словацьких, німецьких,

французьких, австрійських, культурно-мистецьких проектах, конкурсах, виставках а також по консультуванню студентів, експертним роботам в галузі живопису, станкової графіки та графічного дизайну, обміну досвідом у навчальній та науковій діяльності викладачів кафедри рисунку та живопису: проф. Є.П. Гули, доц. М.Ф. Руденка, доц. А.П. Дубрівни, доц. Т.А. Кугай, доц. О.В. Мазніченко, проф. О.В. Колісник, доц. Л.А. Берната доц. І.А. Павельчук та ін. Наведені вище приклади діяльності професорсько-викладацького складу кафедри свідчать, що творчий колектив має значний культурно-мистецький та науковий потенціал для організації та проведення творчої інноваційної співпраці на культурно-мистецькому, освітньому та науково-дослідному рівні та проведення належного високопрофесійного навчально-освітнього процесу на факультеті дизайн КНУТД.

Викладачі кафедри за останні чотири роки взяли участь у таких виставках: Національної спілки художників України, Міжнародній частині проведення року Казимира Малевича в Національній академії образотворчого мистецтва та архітектури (2016 р.); Міжнародному культурно-мистецькому проекті «Malevich Tribute» («Посвята Малевичу»), м. Київ, (2016 р.); Міжнародному культурно-мистецькому проекті українських художників у галереї «Veba», м. Франкфурт на Майні, Німеччина (2016, 2017 рр.); Міжнародному культурно-мистецькому проекті живопису спільно з китайськими майстрами у галереї «Майстер клас» м. Київ (2018 р.); Міжнародному 7 Арт-симпозіумі, м. Кошиця, Словаччини (2016 р.); Міжнародній художній виставці в м. Речка, галерея «Час» Хорватії (2017 р.); Міжнародному мистецькому проекті «ASPANOА», Іспанія, м. Сарагоса, музей Пабло Сірано (2016 р.); Міжнародному мистецькому культурно-патріотичному проекті «R-EVOLUTION. SUPREMATISM. MAYDAN» («Р-Еволюція. Супрематизм. Майдан») (2017 р.), Організації міжнародного

мистецького культурно-патріотичного проекту «R-EVOLUTION», Іспанія, м. Уеска, музей CDAN (2018 р.); Міжнародному культурно-мистецькому проєкті «Személyes tér» Будапешт, Угорщина (2018 р.); Міжнародному культурно-мистецькому проєкті «Arte Ukrania» («Мистецтво України») в Centro Cívico Delicias, Іспанія, м. Сарагоса (2018, 2019 рр.), та ін.

Викладачі Є.П. Гула, Т.А. Кугай, Л.А. Бернат, У.Г. Балан, Н.М. Пшінка та ін. постійно проводять виставки персональних робіт. Так, березень навчального 2019–2020 рр. відзначився персональною виставкою відомого художника України, завідуючого кафедрою рисунку та живопису, проф. Є.П. Гули з нагоди його 75-ліття та 90-ліття КНУТД. На кафедрі систематично поповнюється кадровий склад молодими випускниками. До участі в освітньому процесі залучаються провідні фахівці з рисунку, живопису та графічного дизайну, викладачі вищих навчальних закладів мистецького профілю.

Кафедра рисунку та живопису має творчі майстерні для проведення

практичних занять з дисциплін «Основи рисунку, живопису та пластичної анатомії», «Образотворче мистецтво та художня творчість», які оснащені сучасним обладнанням і різноманітним натюрмортним фондом. Студенти забезпечені навчальною натурою й гіпсовими моделями античних зразків скульптури.

Для проведення лекційних та практичних занять зі спецдисциплін кафедра має навчальні аудиторії та творчі арт-студії, зал курсового та дипломного проєктування. В рекреаційних приміщеннях знаходяться зразки студентських робіт та твори викладачів кафедри – професійних художників.

На кафедрі функціонують творчі студії, методична студія-лабораторія, арт-студії з розробки комплексних дизайн-проєктів, працює 2 мистецькі школи: «Рух у просторі і часі», «Українське графічне мистецтво та дизайн» під керівництвом завідуючого кафедрою проф. Є.П. Гули, та наукова школа «Формування методологічних основ та дослідження творів дизайну на основі синтезу мистецтв» під керівництвом проф. О.В. Колісник та проф. Є.П. Гули.

Плакати студентів-переможців міжнародного конкурсу «ЗБЕРЕЖИ ENERGY»:

автори – студ. К. Крижанівська, Д. Солодка, Д. Куровська, Л. Драпун, кер. доц. О.В. Мазніченко, Т.А. Кугай, 2018 р.

Випускники кафедри – фахівці з графічного дизайну активно працюють у сфері реклами, в організаціях з розробки фірмового стилю (логотипи, емблеми, ділові папери, візитки, упаковка), видавничій сфері, на телебаченні (володіння анімаційними технологіями), на підприємствах, де має місце оформлення видовищних заходів та потрібно володіння

комп'ютерними технологіями для проєктування рекламної продукції в інтер'єрі. Професійні уміння та знання про методи реалізації та презентації творчої інформації в дизайн-проєктах дають випускникам можливість впроваджувати принципи підготовки графічної частини дизайн-проєкту засобами комп'ютерної графіки та фотографії.

Завідувач кафедри рисунку та живопису, професор Є.П. Гула на презентації своєї монографії, 2016 р.

На відкритті персональної виставки картин відомого художника України, члена Національної спілки художників України, завідувача кафедри, проф. Є.П. Гули, присвяченої 75-літтю художника та 90-річчю КНУТД, 14 березня 2020 р.

Відкриття ректором КНУТД, акад. І.М. Грищенком Київського інституту Технологічного університету в м. Цілу, провінції Шандун, Китай, 28 жовтня, 2019 р.

Відповідно, вони можуть плідно працювати у поліграфічній галузі, видавництвах та періодичних виданнях. Випускники кафедри сьогодні є затребуваними висококваліфікованими фахівцями у сфері графічного дизайну та реклами, фірмового стилю, а також викладачами ЗВО в різноманітних сферах дизайну в Україні та за її межами.

Викладачі кафедри рисунку та живопису підтримують міжнародні зв'язки з митцями багатьох країн (Німеччина, Австрія, Грузія, Болгарія, Польща, Чехія, Великобританія, Китай, Індія та ін.). Наприклад, доц. М.Ф. Руденко є членом Берлінської спілки

художників, на кафедрі пройшли навчання понад 80 іноземних студентів з Росії, Китаю, Білорусі, Литви, Вірменії, Туркменістану, Сербії, Молдови, Ірану. Вже більше 10 років на кафедрі ведеться підготовка студентів з Китаю.

Професорсько-викладацький склад кафедри потужно й плідно займається науковою творчістю, а саме: є членами редколегій наукових вітчизняних та міжнародних журналів, публікують наукові статті, є авторами монографій: В.Г. Колесніков «Художник» (2013), Є.П. Гула «Пластична анатомія» (2012), О.В. Колісник «Дизайн в контексті самоідентифікаційних

соціокультурних практик» (2019), навчальних посібників, беруть участь у всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях. На кафедрі було захищено 2 кандидатські дисертації по мистецтвознавству (М.О. Черниш, А.П. Дубрівна) наразі готуються до захисту ще 3 дисертації за спеціальністю 022 Дизайн.

Мистецькі твори викладачів факультету (живопис, батик, скульптура) представлені на виставках країн СНД, Західної Європи, Канади. Крім того, кафедра підтримує міжнародні зв'язки з суміжними за напрямом фахової підготовки фахівцями вищих навчальних закладів країн СНД та далекого зарубіжжя – Росії, Литви, Молдови, Білорусії, Грузії, Таджикистану, Болгарії, Польщі, Чехії, Великобританії, Китаю, Ірану, тощо. Доцент кафедри А.П. Дубрівна та ст. викладач М.Ф. Руденко проводили лекції та практичні заняття з фахових дисциплін кафедри протягом двох місяців для студентів

Київського технологічного університету в м. Цілу, провінції Шандун, Китаї.

Слід також зазначити, що квінтесенцією мистецьких подій в університеті стало відкриття у вересні 2020 р. на факультеті дизайну виставки творчих живописних та графічних робіт викладачів та студентів кафедри рисунку та живопису, присвяченої 90-річчю з дня заснування КНУТД. На виставці були представлені роботи талановитих студентів факультету дизайну, виконані як в академічних традиціях, так і відповідно до тенденцій contemporary art під керівництвом проф. Є.П. Гули, А.Ф. Павленка, доц. А.П. Дубрівної, О.П. Басанець, М.В. Осипчука, ст. викладачів С.Г. Пашукової, Ю.П. Басанця та ін.

Таким чином, науковці і викладачі кафедри рисунку та живопису виконують високу місію, усіма доступними засобами підвищуючи рівень професіоналізму, креативності, творчого мислення найціннішого скарбу будь-якої держави – її соціального капіталу – молоді.

Відкриття ректором КНУТД, акад. І.М. Грищенком виставки творчих живописних та графічних робіт викладачів та студентів кафедри рисунку та живопису, 2020 р.

Колосніченко М.В., д.т.н., проф.,
декан факультету дизайну КНУТД

Гула Є.П., проф.,
завідувач кафедри рисунку та живопису КНУТД

Колісник О.В., д.ф.н., проф.,
професор кафедри рисунку та живопису КНУТД